

COVID-19: PENYIASATAN EMOSI IBU BAPA SEMASA PERINTAH KAWALAN PERGERAKAN DI CYBERJAYA

**Nur Ayuni Ahya Mohd Fisol
Fatin Hanani Sha'Ari**
Kolej Universiti Poly-Tech Mara Kuala Lumpur

Corresponding Author's Email: ayuni@kuptm.edu.my

Article History:

Received : 2 October 2022

Accepted : 15 October 2022

Published : 31 December 2022

ABSTRAK

Selama hampir dua tahun, dunia memerangi novel koronavirus yang berasal dari Wuhan, China pada akhir Disember, seperti yang dinyatakan oleh Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO). Seluruh negara jatuh daripada segi ekonomi, pendidikan, masyarakat, dan penduduk. COVID-19 telah membawa banyak kematian, dan dunia sedang mengalami wabak baharu pada tahun 2020. Bencana itu telah menjejaskan ramai orang dan yang utama ialah keluarga. Ibu bapa menderita dalam wabak ini kerana beban tekanan yang dihadapi di samping perlu membesarkan anak-anak di rumah, bergaul dengan ekonomi yang merosot dan bekerja dalam kehidupan bekerja mereka. Sesetengah daripada mereka mungkin boleh bekerja di sektor masing-masing, tetapi sebahagian besar telah diberhentikan oleh majikan kerana muflis atau sektor mereka tidak memerlukan PKP. Masalah yang dihadapi mungkin menjadi faktor yang membawa mereka kepada emosi yang paling teruk di rumah. Tekanan dan kemurungan tidak dapat disesuaikan dan kerana itu mereka tidak dapat mengawal beban tekanan dan keluarga mereka akan terjejas olehnya. Kajian ini akan menyiasat keibubapaan emosi semasa Perintah Kawalan Pergerakan di Cyberjaya. Pendekatan kuantitatif digunakan pengkaji untuk digunakan dalam kajian ini. Untuk kajian ini, pengkaji telah memilih tinjauan dalam talian untuk dijalankan dalam kalangan ibu bapa yang berada di Cyberjaya iaitu mengumpul data melalui kajian tinjauan secara atas talian iaitu menggunakan Borang Google. Data dianalisis dan diukur menggunakan *Statistical Package for the Social Sciences* (SPSS). Pendekatan deskriptif pengumpulan data digunakan pengkaji untuk mencapai hasil kajian. Semua soalan ini adalah soalan yang merujuk kepada soalan tertutup. Dalam bahagian ini juga, pengkaji menggunakan soalan aneka pilihan skala Likert yang akan menunjukkan hasil dapatan kajian dengan lebih teratur dan terperinci. Pengkaji merumuskan bahawa emosi ibu bapa yang paling tinggi berlaku disebabkan ibu bapa tidak cukup rehat, rutin harian yang bertambah, jadual kerja yang padat, faktor kewangan, perubahan tingkah laku anak-anak dan kedua-dua faktor ini merupakan faktor yang rendah dalam mempengaruhi emosi ibu bapa semasa Pergerakan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) di Cyberjaya yang berkaitan hormon dan berkonflik dengan keluarga.

Kata Kunci: Ibu bapa emosi, Covid-19, Perintah Kawalan Pergerakan (PKP)

COVID-19: THE INVESTIGATION OF THE EMOTIONAL PARENTAL DURING MOVEMENT CONTROL ORDER IN CYBERJAYA

Abstract

For nearly two years, the world fought the novel coronavirus that originated in Wuhan, China in late December, as noted by the World Health Organization (WHO). The whole country falls in terms of the economy, education, society, and population. COVID-19 has brought many deaths, and the world is experiencing a new pandemic in 2020. The disaster has affected many people, and the main ones are families. Parents are suffering in this epidemic because of the stress load they are under, and they have to raise their children at home, mingle with the declining economy, and work in their working lives. Some of them may be able to work in their sector, but some of them have been laid off by their employers due to bankruptcy or because their sector did not require MCO. The problems they face may be the factor that leads them to the worst emotions at home. Their stress and depression cannot be adaptable, and because of that, they are unable to control the burden of stress and their families will be affected by it. This study will investigate emotional parenting during the Movement Control Order in Cyberjaya. The quantitative approach is used by the researchers to be used in this study. For this study, researchers have chosen an online survey to be conducted among parents who are in Cyberjaya, collecting data through survey research online which is using Google Form. The data was analyzed and measured using the Statistical Package for the Social Sciences (SPSS). The descriptive approach of data collection was used by the researcher to achieve the study results. All these questions are questions referring to close-ended. In this section as well, researchers use the Likert scale multiple choice questions which will show the results of the study findings in a more organized and detailed manner. The researcher concludes that the highest emotional parental occurs due to parents not getting enough rest, increased daily routines, busy work schedules, financial factors, changes in children's behavior, and these two factors is a low factor in influencing the emotions of parents during the Movement Control Order (MCO) in Cyberjaya which is hormones and had conflicts with family.

Keywords: *Emotional parental, Covid-19, Movement Control Order (MCO)*

PENGENALAN

Selama hampir dua tahun, dunia memerangi novel coronavirus yang berasal dari Wuhan, China pada akhir Disember, seperti yang dinyatakan oleh Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO). Seluruh negara jatuh daripada segi ekonomi, pendidikan, masyarakat dan penduduk. COVID-19 telah membawa banyak kematian, dan dunia sedang mengalami wabak baharu pada tahun 2020. Bencana itu telah menjejaskan ramai orang, dan yang utama ialah keluarga. Ibu bapa menderita dalam wabak ini kerana beban tekanan yang dihadapi dan mereka perlu membesarkan anak-anak mereka di rumah, bergaul dengan ekonomi yang merosot, dan bekerja dalam kehidupan bekerja mereka. Seseengah daripada mereka mungkin boleh bekerja di sektor mereka, tetapi sebahagian daripada mereka telah diberhentikan oleh majikan mereka kerana muflis atau kerana sektor mereka tidak memerlukan PKP. Masalah yang dihadapi mungkin menjadi faktor yang membawa mereka kepada emosi yang paling teruk di rumah. Tekanan dan kemurungan mereka yang dihadapi, dan kerana itu, mereka tidak dapat mengawal beban tekanan dan keluarga mereka akan terjejas olehnya.

Lebih-lebih lagi, menjadi ibu bapa juga sangat penting apabila tiada tenaga untuk diberikan tetapi perlu memainkan peranan sebagai ibu bapa dan apabila sampai ke tahap di mana mereka tertekan tentang keibubapaan ia boleh menjadi bencana dalam keluarga. Pelaksanaan emosi ibu bapa ialah apabila mereka mencapai tahap tekanan, perasaan menikmati saat mereka sebagai ibu bapa akan hilang akibat keletihan ibu bapa. Tambahan pula, jika ibu bapa mempunyai anak yang sudah berada di peringkat rendah, menengah atau universiti, kebanyakan kelas akan berada dalam talian dari tahun 2020 hingga tahun akademik 2021, dengan pelajar belajar dari rumah, malah ada yang telah dijadikan pejabat oleh ibu bapa mereka. Menurut (Schaufeli *et al.*, 2020), kedua-dua menghadiri sekolah dan menjadi ibu bapa boleh dilihat sebagai pekerjaan. Kebanyakan aktiviti kerja terpaksa diadakan di ruang yang sama jika faktor keadaan rumah yang tidak selesa mungkin menyebabkan pergeseran dalam kalangan ahli keluarga dan memberi tekanan dan emosi kepada ibu bapa.

Oleh itu, menjadi ibu bapa juga sangat penting apabila tiada tenaga yang tersisa untuk diri sendiri selain memainkan peranan sebagai ibu bapa, dan apabila mereka sampai ke tahap di mana mereka tertekan tentang keibubapaan, ia boleh menjadi bencana dalam keluarga. Oleh itu, jika emosi dan tekanan ibu bapa di rumah menjadi tidak terkawal, ia akan menyebabkan emosi ibu bapa seperti terbakar dan perasaan seronok sebagai ibu bapa juga akan hilang akibat keletihan mental ibu bapa.

PERNYATAAN MASALAH

Kebanyakan wabak menjejaskan tahap kesihatan mental dan emosi manusia (*American Psychological Association*, 2013). Wabak COVID-19 ini telah mencetuskan perasaan seperti ketakutan, kebimbangan dan kemurungan (Wang *et al.*, 2020). Perasaan yang dicetuskan ini akan memberi kesan yang lebih teruk kepada individu yang pernah mengalami masalah kesihatan mental serta emosi sebelum ini. Antara simptom yang akan memburukkan seseorang individu ialah seperti dada berdebar-debar, sakit dada, sesak nafas, dan sebagainya tanpa menunjukkan sebarang kelainan apabila dirawat oleh doktor (Sijia *et al.*, 2020).

Berdasarkan pandemik sebelum ini, kebanyakan petugas barisan hadapan yang terdiri daripada pegawai perubatan, jururawat dan mereka yang terlibat dalam bidang kesihatan dilihat pernah mengalami *burnout*, *depression*, *stress* dan *anxiety* (Nanda *et al.*, 2017). Begitu juga dengan ibu bapa yang bekerja di rumah dan juga jika ada ibu bapa yang bergelar pendidik. Ini kerana, daripada segi emosi dan fizikal, mereka terlalu penat kerana terpaksa melakukan banyak perkara sekali gus, iaitu perlu bekerja dan menyiapkan kerja hakiki, kemudian perlu memasak untuk keluarga, mengemas rumah, malah ini lebih memenatkan jika anda masih mempunyai anak kecil di rumah. Ini memerlukan kerjasama penuh daripada ibu bapa. Dan jika perkara sebegini tidak dapat ditangani, ia akan menyumbang kepada ketidakstabilan emosi ibu bapa itu sendiri.

Selain itu, menurut *National Health and Morbidity Survey* (NHMS) 2019, lebih setengah juta orang dewasa 2.3% di negara ini mengalami tekanan atau kemurungan. Individu dalam kategori B40 adalah yang terjejas menyumbang 2.7%, diikuti mereka dalam kumpulan M40 sebanyak 1.7% dan mereka dalam kumpulan T20 sebanyak 0.5%.

OBJEKTIF KAJIAN

Kajian ini akan menyiasat emosi ibu bapa semasa Perintah Kawalan Pergerakan di Cyberjaya. Antara objektif kajian ini ialah:

1. Mengetahui keadaan emosi ibu bapa semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP).
2. Mengetahui punca perubahan emosi ibu bapa semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP).
3. Mengetahui cara mengurus emosi ibu bapa semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP).

SOALAN KAJIAN

Kajian ini bertujuan untuk mengetahui sama ada ibu bapa mengalami kelesuan semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP). Hasilnya, teknik kuantitatif telah dipilih dan diwujudkan untuk menjawab soalan yang diberikan dalam soal selidik. Hasilnya, berikut adalah soalan kajian:

1. Apakah keadaan emosi ibu bapa semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP)?
2. Apakah punca perubahan emosi ibu bapa semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP)?
3. Bagaimanakah ibu bapa menguruskan perubahan emosi semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP)?

SOROTAN LITERATUR

Berikut sorotan kajian yang akan dijalankan dan dibincangkan dalam bab ini. Antara perkara yang akan dibincangkan dalam bab ini ialah definisi teori emosi James-Lange, teori perkembangan kognitif dan kajian lepas yang berkaitan dengan teori yang dipilih. Bab ini juga memfokuskan kepada kajian lepas yang telah dijalankan pengkaji lepas yang melibatkan kajian tentang emosi ibu bapa.

Teori James-Lange, yang dicipta oleh William James (1884), dan Carl Lange (1885) telah menjadi salah satu penjelasan berstruktur yang terawal tentang emosi. Emosi, mengikut teori, adalah berasingan daripada tindak balas fisiologi kepada peristiwa. Proses yang dicadangkan bermula dengan rangsangan yang mendorong tindak balas fisiologi, yang kemudiannya ditafsirkan sebagai emosi oleh individu apabila perubahan fisiologi ini berlaku. Emosi diandaikan sebagai penunjuk tindak balas fisiologi. Walau bagaimanapun, hipotesis ini mendakwa bahawa proses fisiologi boleh mempengaruhi tindak balas emosi. Menurut James dan Lange, emosi merupakan hasil tindak balas fisiologi kepada kejadian luaran. Kajian James memberi tumpuan kepada emosi kerana perubahan fisiologi, manakala Lange memberi tumpuan kepada emosi sebagai refleksi perubahan fisiologi. Oleh itu, kedua-dua teori mereka akhirnya disepadukan untuk membentuk apa yang kini dipanggil Teori Emosi James-Lange. Seperti yang ditunjukkan dalam teori James-Lange, rangsangan menyebabkan kereaktifan, yang menyebabkan emosi. Contohnya, bunyi tembakan menyebabkan tindak balas fisiologi seperti degupan jantung yang cepat dan menggigil, yang mengakibatkan perasaan takut yang subjektif.

Bab ini juga menerangkan tentang teori perkembangan kognitif yang digunakan untuk menyokong lagi kajian ini. Sebab mengapa teori perkembangan kognitif dipilih adalah penting untuk menekankan perkaitan dan melihat hubungan sosial sebagai tunjang utama

perkembangan kognitif kanak-kanak. Dalam erti kata lain, minda berkembang melalui penyertaan dan pengaruh pada interaksi sosial, proses yang dirangsang oleh emosi. Oleh itu, kepentingan perkembangan kognitif dan emosi antara ibu bapa dan anak-anak yang membesar dalam keluarga membolehkan masa yang panjang untuk penglibatan sosial yang kuat. Lev Vygotsky (1896-1934), seorang ahli psikologi yang cemerlang dengan minat yang luas, terlibat dalam bagaimana aspek budaya yang penting kepada komuniti tertentu, seperti konvensyen, kepercayaan, kemahiran, dan nilai, diturunkan kepada generasi akan datang.

Menurut teori sosiobudaya beliau, komunikasi berkesan dalam keluarga dan dengan ahli komuniti yang cekap merupakan mekanisme asas di mana kanak-kanak memperoleh proses tingkah laku dan kognitif yang sesuai dengan budaya mereka sendiri. Dalam keadaan ini, penglibatan orang dewasa atau rakan sebaya ialah satu aspek penting dalam proses pertumbuhan. Menurut Vygotsky, anak muda itu belajar banyak melalui hubungan sosial dengan ibu bapa yang mahir. Ibu bapa boleh mencontohi tingkah laku untuk anak muda dengan memberikan mesej lisan. Ini dirujuk sebagai komunikasi pembelajaran koperatif oleh Vygotsky. Jadi, hubungan antara ibu bapa dan anak-anak sangat penting dalam sesebuah keluarga kerana anak muda cuba memahami tingkah laku atau arahan ibu bapa, dan selalunya ibu bapa menghayati pengetahuan untuk memimpin atau membina tingkah laku peribadi mereka pada masa hadapan.

Menurut Johnson *et al.*, (2008), tempoh sesi persekolahan yang berlarutan semasa pandemik telah memberi kesan jangka panjang kepada kanak-kanak dan keluarga. Beliau juga menyatakan bahawa penutupan sekolah semasa wabak itu tidak mempunyai pengaruh yang signifikan terhadap ibu bapa. Walau bagaimanapun, menurut Effler *et al.*, (2010), kesan penutupan sekolah ini telah memberi tekanan kepada ibu bapa yang terpaksa membuat urusan penjagaan anak di rumah. Perkara ini turut disokong oleh Mizumoto *et al.*, (2013), yang menyatakan bahawa jika terpaksa meninggalkan kanak-kanak di rumah, adalah sangat bergantung kepada umur serta penjagaan dan ketersediaan untuk menguruskan kanak-kanak itu jika kanak-kanak itu ialah kanak-kanak istimewa yang memerlukan penjagaan khas dan perhatian. Hasilnya, pelbagai kajian telah dihasilkan, dan mereka mendedahkan bahawa semakin lama tempoh wabak itu berlarutan, semakin banyak isu yang akan berlaku dan rutin harian kanak-kanak dan keluarga juga akan berubah.

Ringkasnya, tekanan yang dirasakan ibu bapa boleh memberi kesan buruk terhadap tingkah laku keibubapaan, yang seterusnya boleh memberi kesan negatif kepada interaksi dan perhubungan ibu bapa-anak serta perkembangan sosial dan emosi anak.

METODOLOGI KAJIAN

Pendekatan kuantitatif digunakan oleh pengkaji untuk digunakan dalam kajian ini dan dihuraikan secara terperinci dalam reka bentuk kajian ini. Pendekatan kuantitatif dikatakan lebih tersusun, mempunyai tahap kekaburan yang minimum, dan makna yang jelas, bercorak linear, mempunyai penjadualan yang jelas, dan memfokuskan kepada keputusan. Daripada segi skop kajian juga boleh melibatkan jumlah responden yang ramai. Jadi, untuk kajian ini, data dikumpulkan melalui soal selidik. Penyelidik memilih untuk menjalankan kajian tinjauan dalam talian yang menggunakan *Google Form*. Bagi menganalisis data ini, penyelidik telah memilih perisian iaitu *Statistical Package for the Social Sciences* (SPSS).

Instrumen Kajian

Terdapat pelbagai cara untuk mengumpul data kuantitatif seperti eksperimen, tinjauan, temu bual telefon, temu bual bersemuka, dan juga tinjauan pendapat. Jadi, untuk kajian ini,

pengkaji telah memilih tinjauan dalam talian untuk dijalankan dalam kalangan ibu bapa yang berada di Cyberjaya.

Borang temu bual ini mengandungi 4 bahagian A, bahagian B, bahagian C, dan bahagian D. Bahagian A, mengandungi maklumat berkaitan demografi atau latar belakang individu terbabit. Bagi bahagian B, ia mengandungi keadaan emosi ibu bapa. Dalam bahagian C ini, ia bertanyakan soalan tentang punca-punca perubahan emosi dalam kalangan ibu bapa, dan bahagian terakhir iaitu bahagian D, ia bertanya tentang bagaimana ibu bapa menguruskan perubahan emosi. Jadual 1.1 berikut menunjukkan skor penilaian skala Likert yang digunakan bagi bahagian ini:-

Jadual 1.1: Jadual Skor Skala Likert

Pernyataan	Skor
Sangat Tak Setuju	1
Tidak Setuju	2
Sangat Setuju	3
Setuju	4

Kebolehpercayaan Instrumen

Kaedah kajian yang menjadi pilihan ialah menggunakan kaedah kuantitatif. Kajian ini telah dijalankan melibatkan seramai 70 orang responden di Cyberjaya. Soalan yang akan diberikan kepada responden adalah berdasarkan soalan tertutup. Soalan tertutup digunakan secara meluas dalam tinjauan ini kerana ia lebih berjaya dalam mengumpul data kuantitatif. Soalan tertutup juga jenis soalan yang memerlukan responden memilih daripada set pilihan yang telah ditetapkan, seperti ya atau tidak atau daripada set soalan aneka pilihan.

DAPATAN KAJIAN

Profil Demografi Responden

Sampel kajian ini terdiri daripada ibu bapa yang berada di Cyberjaya yang bekerja di rumah semasa tempoh Perintah Kawalan Pergerakan (PKP). Seramai 70 orang ibu bapa telah bersetuju untuk menjadi sampel kajian ini bagi memberi respons terhadap soal selidik kajian. Berdasarkan jadual keseluruhan responden yang terlibat dalam kajian ini terdiri daripada 36 orang lelaki dan 34 orang perempuan.

Jadual 2.1 Taburan Frekuensi dan Peratusan Mengikut Jantina Responden

Jantina	Frekuensi	Peratus
Lelaki	36	51.4
Perempuan	34	48.6
Jumlah	70	100

Seterusnya, berdasarkan jadual taburan umur responden terdiri daripada ibu bapa yang berada dalam lingkungan umur 17-20 tahun adalah seramai 1 orang, lingkungan umur 22-26 tahun pula adalah seramai 19 orang, 27-31 tahun seramai 10 orang dan 31 tahun ke atas seramai 40 orang responden.

Jadual 2.2: Taburan Frekuensi dan Peratus Mengikut Umur Responden

Umur	Frekuensi	Peratus
17-20 Tahun	1	1.4
22-26 Tahun	19	27.1
27-31 Tahun	10	14.3
31 Tahun ke atas	40	57.1
Jumlah	70	100

Berdasarkan jadual berikut menunjukkan tahap pendidikan responden kajian ini terdiri daripada 2 orang mempunyai tahap pendidikan SPM, seramai 13 orang di tahap diploma, seramai 40 orang di tahap ijazah sarjana muda, seramai 11 orang di tahap ijazah sarjana dan seramai 4 orang di tahap PhD.

Jadual 2.3: Taburan Frekuensi dan Peratus Mengikut Tahap Pendidikan

Tahap Pendidikan	Frekuensi	Peratus
SPM	2	2.9
Diploma	13	18.6
Ijazah Sarjana Muda	40	57.1
Ijazah Sarjana	11	15.7
PhD	4	5.7
Jumlah	70	100

Berdasarkan jadual berikut menunjukkan bangsa setiap responden terdiri daripada 66 orang bangsa Melayu, seramai 3 orang bangsa Cina dan 1 orang daripada bangsa Jawa.

Jadual 2.4: Taburan Frekuensi dan Peratus Mengikut Bangsa

Bangsa	Frekuensi	Peratus
Melayu	66	94.3
Cina	3	4.3
Jawa	1	1.4
Jumlah	70	100

Seterusnya bagi data yang telah dianalisis bagi bahagian B (Keadaan Emosi Ibu Bapa), bahagian C (Punca Perubahan Emosi Ibu Bapa) dan bahagian D (Bagaimanakah Ibu Bapa Menguruskan Perubahan Emosi) dinilai dengan menggunakan nilai peratus.

Keadaan Emosi Ibu Bapa Semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP)

1. Saya mendapati diri saya sukar untuk bertenang.

Bermula dengan soalan pertama yang merujuk kepada keadaan emosi ibu bapa semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) sebanyak 15.7% sangat tidak bersetuju dengan soalan yang saya nyatakan ini. Seterusnya, 38.6% iaitu jumlah tertinggi berbanding jawapan lain iaitu terdapat ibu bapa yang tidak bersetuju dengan soalan saya manakala bagi ibu bapa yang memilih sangat setuju sebanyak 18.6% dan bersetuju hanya 27.1%.

Jadual 3.1: Item Bagi Keadaan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

1. Saya Mendapati Diri Saya Sukar Untuk Bertenang	Peratus
Sangat tidak setuju	15.7
Tidak bersetuju	38.6
Sangat bersetuju	18.6
Setuju	27.1
Jumlah	100

2. Saya tidak dapat mengalami sebarang perasaan positif sama sekali.

Bagi soalan kedua iaitu “Saya tidak dapat mengalami sebarang perasaan positif langsung” bilangan peratus responden menjawab tidak setuju adalah lebih tinggi berbanding jawapan daripada responden lain iaitu sebanyak 50% yang telah memilih jawapan ini. Bagi sangat tidak setuju sebanyak 22.9% dan seterusnya bagi sangat setuju dan setuju dengan nilai peratusan yang kecil iaitu 15.7 dan 11.4% sahaja.

Jadual 3.2: Item Bagi Keadaan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

2. Saya Tidak Dapat Mengalami Sebarang Perasaan Positif Sama Sekali	Peratus
Sangat tidak setuju	22.9
Tidak bersetuju	50.0
Sangat bersetuju	15.7
Setuju	11.4
Jumlah	100

3. Saya sukar mendapatkan motivasi untuk melakukan sesuatu.

Seterusnya, soalan ketiga “Saya sukar mendapat motivasi untuk melakukan sesuatu” telah mendapat nilai jawapan sebanyak 12.9% yang sangat tidak bersetuju dengan soalan yang saya berikan ini. Responden yang memilih untuk tidak bersetuju juga mendapat nilai yang tinggi iaitu 44.3% berbanding jawapan yang lain. Seterusnya bagi sangat setuju ialah 17.1% dan manakala bagi setuju ialah 25.7%.

Jadual 3.3: Item Bagi Keadaan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

3. Saya Sukar Mendapatkan Motivasi Untuk Melakukan Sesuatu	Peratus
Sangat tidak setuju	12.9
Tidak bersetuju	44.3
Sangat bersetuju	17.1
Setuju	25.7
Jumlah	100

4. Saya bimbang tentang situasi di mana saya mungkin panik dan melakukan perkara yang membahayakan diri saya.

Kemudian, soalan keempat ini yang merujuk kepada "Saya bimbang tentang situasi di mana saya mungkin panik dan melakukan perkara yang membahayakan diri saya" mendapat jawapan bagi responden yang memilih sangat tidak setuju iaitu 25.7% dan tidak setuju merupakan nilai tertinggi bagi soalan ini iaitu 38.6 %. Bagi sangat setuju, ia mendapat nilai yang rendah berbanding nilai jawapan yang lain iaitu 12.9% dan yang terakhir bersetuju dengan soalan ini hanya 22.9%.

Jadual 3.4: Item Bagi Keadaan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

4. Saya Bimbang Tentang Situasi Di Mana Saya Mungkin Panik Dan Melakukan Perkara Yang Membahayakan Diri Saya	Peratus
Sangat tidak setuju	25.7
Tidak bersetuju	38.6
Sangat bersetuju	12.9
Setuju	22.9
Jumlah	100

5. Saya berasa sedih dan tertekan.

Soalan seterusnya "Saya berasa sedih dan tertekan" telah mendapat bilangan responden yang memilih tidak setuju yang tinggi iaitu 45.7%. Bagi sangat tidak setuju dan setuju telah mendapat nilai yang sama iaitu 22.9% dan antara nilai terendah bagi soalan ini ialah 8.6%.

Jadual 3.5: Item Bagi Keadaan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

5. Saya Berasa Sedih Dan Tertekan	Peratus
Sangat tidak setuju	22.9
Tidak bersetuju	45.7
Sangat bersetuju	8.6
Setuju	22.9
Jumlah	100

6. Saya berasa takut tanpa sebab yang munasabah.

Berikutan itu, bagi soalan keenam iaitu "Saya berasa takut tanpa sebab yang munasabah" mereka yang memilih sangat tidak setuju ialah 27.1% manakala mereka yang memilih tidak setuju mendapat jawapan paling banyak iaitu 41.4%. Bagi sangat setuju dan setuju dapatkan nilai yang rendah iaitu 12.9% dan 18.6% sahaja.

Jadual 3.6: Item Bagi Keadaan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

6. Saya Berasa Takut Tanpa Sebab Yang Munasabah	Peratus
Sangat tidak setuju	27.1
Tidak bersetuju	41.4
Sangat bersetuju	12.9
Setuju	18.6
Jumlah	100

7. Saya cenderung untuk bertindak balas secara berlebihan dalam situasi tertentu.

Soalan terakhir bagi soalan kajian pertama adalah berkaitan "Saya cenderung untuk bertindak keterlaluan dalam situasi tertentu" yang menyebabkan ramai responden memilih untuk tidak bersetuju dan menjadikannya antara nilai tertinggi berbanding jawapan lain iaitu 37.1%. Bagi sangat tidak setuju, hanya 21.4% yang mengundi diikuti oleh responden yang memilih untuk bersetuju iaitu 25.7% dan yang terakhir sangat setuju ialah 15.7% iaitu nilai yang rendah bagi soalan ini.

Jadual 3.7: Item Bagi Keadaan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

7. Saya Cenderung Untuk Bertindak Balas Secara Berlebihan Dalam Situasi Tertentu	Peratus
Sangat tidak setuju	21.4
Tidak bersetuju	37.1
Sangat bersetuju	15.7
Setuju	25.7
Jumlah	100

Punca Perubahan Emosi Ibu Bapa Semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP)

1. Perubahan tingkah laku kanak-kanak.

Berdasarkan jawapan responden terhadap soalan tentang perubahan tingkah laku kanak-kanak, kebanyakan jawapan ialah setuju iaitu sebanyak 34.3% dan yang paling tinggi antara semua jawapan yang diberikan oleh responden. Jawapan kedua tertinggi telah tidak bersetuju iaitu 30%. Jawapan untuk sangat setuju ialah 28.6% iaitu 1.4% kurang daripada jawapan tidak setuju. Akhir sekali, bilangan responden yang paling ramai menjawab adalah sangat setuju iaitu sebanyak 7.1%.

Jadual 3.8: Item Bagi Punca Perubahan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

1. Perubahan Tingkah Laku Kanak-kanak	Peratus
Sangat tidak setuju	7.1
Tidak bersetuju	30.0
Sangat bersetuju	28.6
Setuju	34.3
Jumlah	100

2. Ibu bapa tidak mendapat rehat yang cukup.

Berdasarkan jadual 3.9 iaitu peratusan responden yang menjawab soalan tentang ibu bapa tidak mendapat rehat yang cukup, kebanyakan responden memilih sangat setuju dengan peratusan sebanyak 41%. Ini ialah jawapan tertinggi yang direkodkan untuk soalan ini. Seterusnya, peratusan kedua tertinggi jawapan adalah bersetuju iaitu 27.1% dan 14.3% kurang daripada jawapan tertinggi yang dipilih oleh responden. Peratusan untuk tidak bersetuju ialah 22.9% iaitu lebih tinggi daripada sangat tidak setuju iaitu 8.6%.

Jadual 3.9: Item Bagi Punca Perubahan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

2. Ibu Bapa Tidak Mendapat Rehat Yang Cukup	Peratus
Sangat tidak setuju	8.6
Tidak bersetuju	22.9
Sangat bersetuju	41.4
Setuju	27.1
Jumlah	100

3. Faktor Kewangan.

Berdasarkan jadual 3.10 iaitu peratusan responden yang menjawab persoalan faktor kewangan, kebanyakan responden memilih untuk bersetuju pada peratusan 35.7%. Ini adalah jawapan tertinggi yang direkodkan untuk soalan ini. Seterusnya, peratusan kedua tertinggi bagi jawapan adalah sangat setuju iaitu 30% dan 5.7% kurang daripada jawapan tertinggi yang dipilih oleh responden. Peratusan untuk tidak bersetuju ialah 22.9% iaitu lebih tinggi daripada sangat tidak setuju iaitu 11.4%.

Jadual 3.10: Item Bagi Punca Perubahan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

3. Faktor Kewangan	Peratus
Sangat tidak setuju	11.4
Tidak bersetuju	22.9
Sangat bersetuju	30.0
Setuju	35.7
Jumlah	100

4. Jadual Kerja Yang Padat.

Bagi soalan ini, responden telah menjawab lebih bersetuju dengan jadual kerja yang padat iaitu sebanyak 35.7% jawapan adalah 2.8% lebih tinggi daripada jawapan kedua tertinggi iaitu sangat setuju iaitu 32.9%. Peratusan responden yang menjawab tidak setuju ialah 24.3% dan kurang jawapan sangat tidak setuju ialah 7.1%.

Jadual 3.11: Item Bagi Punca Perubahan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

4. Jadual Kerja Yang Padat	Peratus
Sangat tidak setuju	7.1
Tidak bersetuju	24.3
Sangat bersetuju	32.9
Setuju	35.7
Jumlah	100

5. Rutin Harian Meningkat.

Berdasarkan jawapan responden terhadap soalan tentang rutin harian meningkat, kebanyakan jawapan adalah setuju iaitu sebanyak 38.6% dan yang paling tinggi antara semua jawapan yang diberikan oleh responden. Jawapan kedua tertinggi adalah sangat setuju iaitu 37.1%. Jawapan untuk tidak bersetuju ialah 17.1% iaitu 20% kurang daripada jawapan sangat setuju. Akhirnya, bilangan responden yang paling banyak menjawab adalah sangat tidak setuju iaitu sebanyak 7.1%.

Jadual 3.12: Item Bagi Punca Perubahan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

5. Rutin Harian Meningkat	Peratus
Sangat tidak setuju	7.1
Tidak bersetuju	17.1
Sangat bersetuju	37.1
Setuju	38.6
Jumlah	100

6. Hormon.

Berdasarkan jadual 3.13 iaitu peratusan responden yang menjawab soalan hormon, kebanyakan responden memilih untuk tidak bersetuju pada peratusan 35.7%. Ini adalah jawapan tertinggi yang direkodkan untuk soalan ini. Seterusnya, peratusan kedua tertinggi bagi jawapan adalah bersetuju iaitu 30% dan 5.7% kurang daripada jawapan tertinggi yang dipilih oleh responden. Peratusan untuk sangat setuju ialah 27.1% iaitu lebih tinggi daripada sangat tidak setuju pada 7.1%.

Jadual 3.13: Item Bagi Punca Perubahan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

6. Hormon	Peratus
Sangat tidak setuju	7.1
Tidak bersetuju	17.1
Sangat bersetuju	37.1
Setuju	38.6
Jumlah	100

7. Mempunyai konflik dengan keluarga.

Bagi soalan ini, responden telah memberikan respons lebih kepada tidak bersetuju dengan konflik dengan keluarga iaitu sebanyak 32.9% jawapan ialah 8.6% lebih tinggi daripada jawapan kedua tertinggi iaitu bersetuju iaitu sebanyak 24.3%. Peratusan responden yang menjawab sangat tidak setuju ialah 22.9% dan kurang jawapan sangat setuju iaitu 20%.

Jadual 3.14: Item Bagi Punca Perubahan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

7. Mempunyai Konflik Dengan Keluarga	Peratus
Sangat tidak setuju	22.9
Tidak bersetuju	32.9
Sangat bersetuju	20.0
Setuju	24.3
Jumlah	100

Bagaimanakah Ibu Bapa Menguruskan Perubahan Emosi Semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP)?

1. Pantau tingkah laku anda sendiri.

Berdasarkan jawapan responden kepada soalan tentang perubahan dalam memantau tingkah laku anda sendiri, kebanyakan jawapan bersetuju iaitu sebanyak 47.1% dan yang paling tinggi antara semua jawapan yang diberikan oleh responden. Jawapan kedua tertinggi adalah sangat setuju iaitu 45.7%. Jawapan untuk tidak bersetuju ialah 5.7% iaitu 40% kurang daripada jawapan sangat setuju. Akhir sekali, bilangan responden yang paling banyak menjawab sangat tidak setuju ialah 1.4%.

Jadual 3.15: Item Bagi Punca Perubahan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

1. Pantau Tingkah Laku Anda Sendiri	Peratus
Sangat tidak setuju	1.4
Tidak bersetuju	5.7
Sangat bersetuju	45.7
Setuju	47.1
Jumlah	100

2. Berpegang Kepada Rutin.

Berdasarkan jadual 3.16 iaitu peratusan responden yang menjawab soalan tentang berpegang kepada rutin, kebanyakan responden memilih untuk bersetuju dengan peratusan sebanyak 51.4%. Ini ialah jawapan tertinggi yang direkodkan untuk soalan ini. Seterusnya, peratusan kedua tertinggi bagi jawapan adalah sangat setuju iaitu 31.4% dan 20% kurang daripada jawapan tertinggi yang dipilih oleh responden. Peratusan untuk tidak bersetuju ialah 15.7% iaitu lebih tinggi daripada sangat tidak setuju iaitu 1.4%.

Jadual 3.16: Item Bagi Punca Perubahan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

2. Berpegang Kepada Rutin	Peratus
Sangat tidak setuju	1.4
Tidak bersetuju	15.7
Sangat bersetuju	31.4
Setuju	51.4
Jumlah	100

3. Sentiasa mengerjakan solat berjemaah di rumah.

Bagi soalan ini, responden telah memberikan respons yang lebih kepada sangat setuju iaitu 51.4% jawapan ialah 10% lebih tinggi daripada jawapan kedua tertinggi iaitu bersetuju iaitu 41.4%. Akhirnya, paling sedikit jawapan tidak bersetuju iaitu sebanyak 7.1%.

Jadual 3.17: Item Bagi Punca Perubahan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

3. Sentiasa Mengerjakan Solat Berjemaah Di Rumah	Peratus
Tidak bersetuju	7.1
Sangat bersetuju	51.4
Setuju	41.4
Jumlah	100

4. Bertenang dan Proaktif.

Berdasarkan jawapan responden terhadap soalan tentang bersikap tenang dan proaktif, kebanyakan jawapan adalah sangat setuju iaitu sebanyak 57.1% dan yang paling tinggi antara semua jawapan yang diberikan oleh responden. Jawapan kedua tertinggi ialah setuju iaitu 38.6%. Jawapan untuk tidak bersetuju ialah 4.3% iaitu paling sedikit antara jawapan yang diberikan oleh responden.

Jadual 3.18: Item Bagi Punca Perubahan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

4. Bertenang Dan Proaktif	Peratus
Tidak bersetuju	4.3
Sangat bersetuju	57.1
Setuju	38.6
Jumlah	100

5. Mendapat Sokongan Sosial yang Baik.

Berdasarkan jadual 3.19 iaitu peratusan responden yang menjawab soalan mendapat sokongan sosial yang baik, kebanyakan responden yang memilih sangat setuju dengan peratusan sebanyak 52.9%. Ini adalah jawapan tertinggi yang direkodkan untuk soalan ini. Seterusnya, peratusan kedua tertinggi jawapan adalah bersetuju iaitu 41.4% dan 11.5% kurang daripada jawapan tertinggi yang dipilih oleh responden. Peratusan untuk tidak bersetuju ialah 5.7% iaitu paling sedikit dalam data yang direkodkan

Jadual 3.19: Item Bagi Punca Perubahan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

5. Mendapat Sokongan Sosial Yang Baik	Peratus
Tidak bersetuju	5.7
Sangat bersetuju	52.9
Setuju	41.4
Jumlah	100

6. Cari Sesuatu yang Anda Suka Melakukannya.

Bagi soalan ini, responden telah menjawab lebih sangat setuju iaitu 58.6% jawapan adalah 10% lebih tinggi daripada jawapan kedua tertinggi iaitu bersetuju iaitu 37.1%. Akhirnya, paling sedikit jawapan yang tidak bersetuju iaitu 4.3%.

Jadual 3.20: Item Bagi Punca Perubahan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

6. Cari Sesuatu Yang Anda Suka Melakukannya	Peratus
Tidak bersetuju	4.3
Sangat bersetuju	58.6
Setuju	37.1
Jumlah	100

7. Jaga pengurusan masa dengan baik.

Berdasarkan jawapan responden terhadap soalan menjaga pengurusan masa dengan baik, kebanyakan jawapan adalah sangat setuju iaitu sebanyak 57.1% dan yang paling tinggi antara semua jawapan yang diberikan oleh responden. Jawapan kedua tertinggi adalah setuju iaitu 35.7%. Jawapan untuk tidak bersetuju ialah 7.1% iaitu paling sedikit antara jawapan yang diberikan oleh responden.

Jadual 3.21: Item Bagi Punca Perubahan Emosi dalam Kalangan Ibu Bapa

7. Jaga Pengurusan Masa Dengan Baik	Peratus
Tidak bersetuju	7.1
Sangat bersetuju	57.1
Setuju	35.7
Jumlah	100

PERBINCANGAN DAN RUMUSAN

Secara keseluruhannya, berdasarkan dapatan kajian, pengkaji mendapati bahawa semua soalan yang diberikan kepada ibu bapa untuk disoal adalah berkaitan dengan keadaan emosi ibu bapa semasa PKP, dan hasil soal selidik mendapati hampir semua ibu bapa tidak bersetuju dengan keadaan emosi dalam kalangan ibu bapa yang telah dinyatakan. Untuk menyokong lagi perbincangan ini, (Teori James-Lange 1884;1885) menyatakan bahawa manusia berasa emosi kerana mereka melihat tindak balas fisiologi badan mereka terhadap kejadian luaran. Sebagai contoh, orang tidak menangis kerana mereka tidak berpuas hati, mengikut teori ini. Sebaliknya, individu berasa sedih apabila mereka menangis, dan mereka berasa seronok apabila mereka tersenyum.

Jadi, mengikut penjelasan soalan keadaan emosi ibu bapa semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) ini, terdapat ibu bapa yang boleh mengawal emosi mereka memandangkan tenaga mereka mengawal keadaan di rumah mungkin dikongsi bersama pasangan masing-masing semasa berada di rumah. Menurut idea ini juga, keadaan fisiologi yang berbeza sepadan dengan pengalaman emosi yang berbeza. Jadi, kesimpulannya, selain mempunyai pasangan yang sentiasa memberi sokongan antara satu sama lain, ramai ibu bapa yang berada di Cyberjaya mampu mengawal emosi dengan baik dan terkawal. Justeru, ini membuktikan persoalan yang telah lama ingin diketahui oleh pengkaji iaitu bagaimana keadaan emosi ibu bapa di Cyberjaya semasa PKP berlaku sebelum ini.

Secara keseluruhannya, berdasarkan dapatan kajian, pengkaji mendapati semua soalan yang diberikan kepada mereka untuk soal jawab berkaitan punca perubahan emosi dalam kalangan ibu bapa semasa PKP telah mendapat ramai responden bersetuju dengan soalan tersebut terutama istilah ibu bapa yang tidak cukup rehat dan terdapat segelintir sahaja yang tidak bersetuju dengan beberapa soalan daripada pengkaji. Pada pandangan pengkaji, apabila di rumah, tugas ibu bapa akan digandakan. Contohnya, perlu melakukan kerja hakiki, selepas itu perlu memantau anak-anak yang belajar secara dalam talian, dan selebihnya ibu bapa yang mempunyai anak kecil yang perlu diberi pemantauan secara rapi. Oleh itu, apabila PKP ini berlaku dalam jangka masa yang panjang, ia akan menyebabkan perubahan emosi yang sangat ketara kepada ibu bapa berbanding ibu bapa yang tinggal bersama ibu bapa kandung. Jadi, sekiranya ibu bapa tidak dapat mengawal emosi dengan baik, ibu bapa akan

menyumbang kepada peningkatan emosi negatif anak-anak pada tahap pergaulan seharian. Sebagai contoh, semakin tinggi tahap emosi ibu bapa pada hari tertentu, semakin banyak emosi negatif yang akan ditunjukkan dan diperolehi oleh anak-anak mereka pada hari berikutnya. Secara keseluruhannya, jenis kesan harian negatif kawalan psikologi ibu bapa ini terkumpul daripada masa ke masa dan boleh membawa kepada gangguan emosi pada sesetengah kanak-kanak (Larson & Pleck, 1999).

Bagi menyokong lagi perbincangan ini, pengkaji menemui teori Lev Vygotsky (1896-1934) yang menggariskan tiga konsep utama berkaitan perkembangan kognitif iaitu pertama budaya ialah signifikan dalam pembelajaran, seterusnya bahasa ialah akar budaya, dan yang terakhir ialah seorang individu dan berkembang maju dalam peranan mereka dalam komuniti. Selain itu, Vygotsky menjelaskan bahawa sikap dan tingkah laku yang boleh diterima disampaikan melalui penggunaan bahasa. Oleh itu, sekiranya ibu bapa tidak dapat menjaga pertuturan dan emosi apabila berlaku pertengkaran di rumah, ia akan membentuk tanggapan negatif dalam fikiran anak-anak dan akhirnya dari semasa ke semasa akan membentuk emosi dan tingkah laku yang tidak baik dalam diri anak-anak. Ini kerana, jika budaya sebegini kerap berlaku di rumah semasa PKP, ia akan menjejaskan minda kanak-kanak apabila mereka mengetahui apa yang berlaku di hadapan mereka. Maka atas sebab itu, pengkaji telah membuat kajian iaitu mencari soalan yang sesuai terlebih dahulu sebelum mengemukakan soalan ini kepada responden kerana mencari punca apakah perubahan emosi yang sesuai kepada ibu bapa adalah sangat penting untuk dikaitkan dengan kajian ini.

Secara keseluruhannya, berdasarkan dapatan kajian yang telah dianalisis, pengkaji mendapati bahawa bagi semua soalan yang diberikan kepada mereka untuk soal jawab berkaitan ibu bapa yang menguruskan perubahan emosi semasa PKP telah mendapat hampir semua ibu bapa sangat bersetuju dengan cadangan yang diberikan oleh penyelidik. Tambahan pula, bagi ibu bapa yang berhubung dengan anak-anak contohnya dengan melayan mereka dengan mesra dan sentiasa memberi sokongan berbanding ibu bapa yang menggunakan teknik keibubapaan yang agresif, paksaan dan dorongan akan mempunyai anak yang lebih ceria dan sihat (Bornstein *et al.*, 2018; Leerkes dan Augustine, 2019). Pada pandangan pengkaji, cadangan yang baik yang boleh memperbaiki diri amat diterima secara terbuka asalkan ia memberi manfaat kepada ibu bapa.

Seperti yang kita tahu, ibu bapa merupakan cermin anak-anak mereka. Baik atau buruk tingkah laku ibu bapa itulah yang akan dipelajari oleh anak-anak kita. Oleh itu, sekiranya ibu bapa tidak dapat mengawal emosi sendiri, ia bukan sahaja membentuk sahsiah anak tetapi juga mempengaruhi perkembangan sosio-emosi anak, serta perkembangan kognitif mereka yang turut terganggu. Hal ini amat penting dalam membentuk sahsiah kanak-kanak kerana faktor yang mempengaruhi perkembangan diri kanak-kanak adalah bermula daripada kesejahteraan psikologi, emosi, motivasi, dan juga hubungan yang sihat antara ibu bapa dan anak.

BIBLIOGRAFI

- Basics of COVID-19 | CDC. (2021). *Centers for Disease Control and Prevention*. Retrieved from <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/your-health/about-covid-19/basics-covid-19.html>
- Coping with Stress. (2022). *Centers for Disease Control and Prevention*. Retrieved from <https://www.cdc.gov/mentalhealth/stress-coping/cope-with-stress/index.html>
- Coronavirus (COVID-19) *Parenting Tips*. (2022). UNICEF. Retrieved from <https://www.unicef.org/coronavirus/covid-19-parenting-tips>

- Family Stress and COVID-19. (2022). *Drug Free Kids Canada*. Retrieved from <https://www.drugfreekidscanada.org/support-yourself-and-your-family-through-the-challenges-of-covid-19/>
- Kurt, S. (2020). *Lev Vygotsky - Sociocultural Theory of Cognitive Development*. *Educational Technology*. Retrieved from <https://educationaltechnology.net/lev-vygotsky-sociocultural-theory-of-cognitive-development/>
- Lally, M., and Valentine, S. (2022). *Vygotsky's Sociocultural Theory of Cognitive Development | Lifespan Development*. Retrieved from <https://courses.lumenlearning.com/suny-lifespandevelopment/chapter/vygotskys-sociocultural-theory-of-cognitive-development/>
- Lally, M., and Valentine, S. (2022). *Vygotsky's Sociocultural Theory of Cognitive Development | Lifespan Development*. Retrieved from <https://courses.lumenlearning.com/suny-lifespandevelopment/chapter/vygotskys-sociocultural-theory-of-cognitive-development/>
- Li, P. (2022). *7 Powerful Ways to Promote Social Emotional Development in Kids*. *Parenting For Brain*. Retrieved from <https://www.parentingforbrain.com/social-emotional-development>
- McLeod, S. (2022). *Qualitative vs Quantitative Research*. *Simply Psychology*. Retrieved from <https://www.simplypsychology.org/qualitative-quantitative.html>
- McLeod, S. (2021). *Vygotsky's Theory of Learning and Scaffolding*. *Teacher Support Network*. Retrieved from <https://teachersupport.info/lev-vygotsky-theory-of-cognitive-development/>
- McLeod, S. (2022). *Lev Vygotsky's Sociocultural Theory of Cognitive Development*. *Simply Psychology*. Retrieved from <https://www.simplypsychology.org/vygotsky.html>
- Micallef, B., & Lakhan, S. (2014). *Comparing The 5 Theories of Emotion*. *Brain Blogger*. Retrieved from <https://brainblogger.com/2014/10/22/comparing-the-5-theories-of-emotion/>
- Overview of the 6 Major Theories of Emotion. (2022). *Verywell Mind*. Retrieved from <https://www.verywellmind.com/theories-of-emotion-2795717>
- Parents' Emotion Management for Personal Well-Being When Challenged by Their Online Work and Their Children's Online School. (2021). *Frontiers*. Retrieved from <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2021.751153/full>
- Questionnaire Sample - *Questionnaire Sample For Research Paper*. (2021). *News Moor*. Retrieved from <https://newsmoor.com/questionnaire-sample-survey-questions-or-questionnaire-example-research-thesis/>
- The Main Theories of Emotions. (2019). *Exploring your mind*. Retrieved from <https://exploringyourmind.com/the-main-theories-of-emotions/>
- Theories of Emotion | Boundless Psychology |. (2022). *Course Hero*. Retrieved from <https://www.coursehero.com/study-guides/boundless-psychology/theories-of-emotion/>
- The Unprecedented Movement Control Order (Lockdown) and Factors Associated With the Negative Emotional Symptoms, Happiness, and Work-Life Balance of Malaysian University Students During the Coronavirus Disease (COVID-19) Pandemic. (2021). *Frontiers*. Retrieved from <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2020.566221/full>
- University of Texas Arlington. (2022). *What is Quantitative Research?* Subject and Course Guides. Retrieved from https://libguides.uta.edu/quantitative_and_qualitative_research/quant

- Williams, D. (2017). *Social and Emotional Development. First Discoverers*. Retrieved from <https://www.firstdiscoverers.co.uk/the-science-of-childcare-social-emotional-development/>
- Williams, D. (2020). *Child Development Theories: Lev Vygotsky. First Discoverers*. Retrieved from <https://www.firstdiscoverers.co.uk/lev-vygotsky-child-development-theories/>
- Writing an Abstract for Your Research Paper – The Writing Center – UW–Madison. (2022). The Writing Center. Retrieved from <https://writing.wisc.edu/handbook/assignments/writing-an-abstract-for-your-research-paper/>
- Yousuf, A. B. (2022). *What is the Neurological Theory of Emotion?* Quora. Retrieved from <https://www.quora.com/What-is-the-neurological-theory-of-emotion>